

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

សេចក្តីណែនាំអំពីគម្រោងយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីទប់ស្កាត់ការរាលដាល (STOP Spillover)

ជាង ៧០ភាគរយ នៃជំងឺឆ្លងដែលកើត និង កើតឡើងវិញ មានប្រភពមកពីសត្វ ហើយការរាតត្បាតគ្រប់ទីកន្លែងនៃជំងឺកូវីដ-១៩ បានបង្ហាញអោយឃើញពីហានិភ័យជាសាកលយ៉ាងធំធេងដែលអាចបង្កឡើងដោយសារការរីករាលដាលនៃការចម្លងជំងឺពីសត្វទៅមនុស្ស។ អស់រយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍មកហើយដែលទីភ្នាក់ងារ USAID បានធ្វើការវិនិយោគលើការយល់ដឹងអំពីហានិភ័យដែលបង្ហាញដោយការរាលដាលចម្លងនៃជំងឺដែលឆ្លងពីសត្វទៅមនុស្ស។ ការងារដែលមានវិសាលភាពធំធេងរបស់ទីភ្នាក់ងារ USAID បានបង្ហាញថាការផ្ទះជំងឺអាចចាប់ផ្តើម និងបញ្ចប់ នៅកម្រិតប្រទេស ហើយការអន្តរាគមន៍កម្រិតប្រទេស និងដឹកនាំដោយប្រទេសពីកម្រិតដំបូងបំផុតនោះគឺជាកន្លឹះឆ្ពោះទៅរកការទប់ស្កាត់ និងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃការផ្ទះជំងឺ។

គម្រោងយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីទប់ស្កាត់ (បញ្ឈប់) ការរាលដាល ដែលជាគម្រោងមួយទទួលមូលនិធិពី USAID និងដឹកនាំដោយសាកលវិទ្យាល័យ Tufts ជាសម្ព័ន្ធសាកលមួយដែលមានអ្នកជំនាញផ្នែកសុខភាពមនុស្ស សត្វ និងសុខភាពបរិស្ថាន ដែលនឹងបោះជំហានជាបន្ទាប់ក្នុងការស្វែងយល់ និងដោះស្រាយហានិភ័យដែលបង្កឡើងដោយមេរោគជំងឺឆ្លងសត្វដែលគេស្គាល់ ហើយមានសក្តានុពលរាលដាលការចម្លងទៅមនុស្ស និងបង្កឱ្យមានការផ្ទះជំងឺ ការរាតត្បាតតាមតំបន់ និងការរាតត្បាតជាសកល។

គម្រោង STOP Spillover ផ្តល់ឱកាសដ៏សំខាន់ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងជាសាកលអំពីកត្តាស្តុកស្តាញដែលបណ្តាលឱ្យមានការរាលដាលចម្លងនៃមេរោគ និងដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពថ្នាក់ជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាពក្នុងការវិភាគ និងកាត់បន្ថយហានិភ័យក្នុងការអន្តរាគមន៍លើការរាលដាលចម្លង និងការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា និងឥរិយាបថ ។ ដើម្បីធ្វើបែបនេះបានសម្ព័ន្ធនេះនឹងពង្រឹងសមត្ថភាពនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសអាទិភាពដើម្បី៖

- តាមដាន វិភាគ និងកំណត់លក្ខណៈហានិភ័យនៃមេរោគដែលឆ្លងពីសត្វទៅមនុស្សជាទិភាពដែលកំពុងរាលដាលចម្លងពីសត្វទៅមនុស្ស។

- បង្កើត សាកល្បង និងអនុវត្តការអន្តរាគមន៍ និងគោលនយោបាយនានាដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការរាលដាលចម្លងនៃមេរោគដែលឆ្លងពីសត្វទៅមនុស្សជាអាទិភាព។
- កាត់បន្ថយការរីកធំឡើង និងការរីករាលដាលនៃមេរោគដែលឆ្លងពីសត្វទៅមនុស្សជាអាទិភាព ប្រសិនបើមានការរាលដាលចម្លងកើតឡើង។

ទឹកនៃឆ្លងដែលយើងធ្វើការអនុវត្តន៍គម្រោង

គម្រោង STOP Spillover កំពុងដំណើរការនៅក្នុងប្រទេសនានាដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ចំពោះការកើត និងការកើតឡើងវិញនៃមេរោគដែលឆ្លងពីសត្វទៅមនុស្សដែល គេស្គាល់ហើយដែលមានសក្តានុពលក្នុងការឆ្លងរាតត្បាត។ យើងនឹងធ្វើការ ផ្ទាល់នៅតាមចំណុចរាលដាលចម្លងដែលសង្ស័យ – ឬចំណុចទំនាក់ទំនង – ជាកន្លែងដែលមេរោគនៃជំងឺឆ្លងសត្វទំនងជាអាចចម្លងមេរោគពីសត្វមកមនុស្ស។

គម្រោងដែលមានរយៈពេល ៥ ឆ្នាំនេះ នឹងពង្រឹងសមត្ថភាពនៅក្នុងប្រទេសចំនួន ១០ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការរាលដាលនូវការចម្លងនៃមេរោគពីសត្វទៅមនុស្ស ហើយបច្ចុប្បន្នកំពុងធ្វើការអនុវត្តន៍គម្រោងនៅក្នុងប្រទេសចំនួន ៥គឺ៖ បង់ក្លាដែស (Bangladesh) កម្ពុជា (Cambodia) លីបេរីយ៉ា (Liberia) អ៊ូហ្គង់ដា (Uganda) និងវៀតណាម (Vietnam)។

របៀបដែលយើងធ្វើការអនុវត្តន៍គម្រោង

អាកប្បកិរិយា និងឥរិយាបថរបស់មនុស្សជុំវិញឱ្យមានការរីករាលដាល និងការសិក្សាអំពីរោគរាតត្បាតនៃជំងឺឆ្លង ហើយយើងមានមេរោគបង្កជំងឺដូចគ្នាទៅនឹងមេរោគបង្កជំងឺនៅ ក្នុងប្រទេសតូចដែលយើងមានទំនាក់ទំនងជាប់លាប់ និងជិតស្និទ្ធជាងគេបំផុត។ មេរោគបង្កជំងឺមួយចំនួនដែលយើងមានដូចគ្នា ដែលជាទូទៅគឺមេរោគ អាចបង្កឱ្យមានការផ្ទុះជំងឺ បង្កការរាតត្បាតតាមតំបន់ និងការរាតត្បាតគ្រប់ទីកន្លែង ដែលអាចបន្សល់ទុកនូវស្លាកស្នាមមិនអាចលុបប្រះពីសង្គមរបស់យើង។ អាកប្បកិរិយា និងឥរិយាបថរបស់មនុស្សមានការផ្សារភ្ជាប់ជាមូលដ្ឋានជាមួយនឹងបម្រែបម្រួលនៃផែនដី និងសេដ្ឋកិច្ចជាសាកលរបស់យើង និងបង្កប់យ៉ាងជ្រៅនៅក្នុងចំណង់ចំណូលចិត្ត ទំនៀមទម្លាប់ និងជំនឿវប្បធម៌របស់យើង។

នៅក្នុងវិធីសាស្ត្ររបស់យើង ការដឹងពីអ្វីដែលត្រូវធ្វើដើម្បីកាត់បន្ថយការរាលដាលចម្លង និងហានិភ័យនៃការរីកធំឡើងគឺមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេ។ ដាច់ខាតយើងក៏ត្រូវជួយដៃគូនានាឱ្យទទួលបាន និងរៀបចំចំណេះដឹងនៅក្នុងប្រព័ន្ធមូលដ្ឋានដែលមានស្រាប់ ឱ្យសម្របការរៀនសូត្រទៅតាមបរិបទរបស់ពួកគេ និងបន្តពង្រីកលើជំនាញរបស់ពួកគេផងដែរ។ ចក្ខុវិស័យនៃសម្ព័ន្ធរបស់យើងគឺដើម្បីឱ្យ ប្រទេសអាទិភាពនានានៅទូទាំងទ្វីបអាហ្វ្រិក និងអាស៊ីទទួលបានចំណេះដឹង សំខាន់ៗអំពីប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៃការរាលដាលចម្លង (Spillover Ecosystems) និងដើម្បីកែលម្អ

និងប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងនោះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ប្រសិទ្ធផល និងនិរន្តរភាព
ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការរាលដាលចម្លង និងការរីករាលដាលនៃមេរោគដែលឆ្លងពីសត្វទៅមនុស្ស។

ដឹកនាំដោយបណ្តាងៃគូថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន

យើងនឹងធ្វើការជាមួយ Africa One Health University Network (AFROHUN), the Southeast Asia One Health University Network (SEAOHUN), icddr,b ព្រមទាំងបណ្តាងៃគូផ្សេងៗទៀត ដើម្បីលើកកម្ពស់ការប្តេជ្ញាថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់អ្នកជំនាញថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងដើម្បីជួយសម្រួលដល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ South-South។

អនុវត្តដោយក្រុមការងារថ្នាក់មូលដ្ឋាន

គំរូគម្រោងរបស់យើងគឺផ្អែកលើក្រុមការងារប្រចាំប្រទេសជាមូលដ្ឋាន និងក្រុមការងារ One Health-Design Research and Mentorship (OH-DReaM) ដែលធ្វើការជាដៃគូជាមួយនិងសហគមន៍ដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ និងភាគីពាក់ព័ន្ធថ្នាក់មូលដ្ឋាននានា។ បណ្តាងៃគូអនុវត្តន៍គម្រោងទាំងនេះនឹងទទួលបានការគាំទ្រពី Resource Hubs ដែលផ្តល់ជំនាញការ ឧបករណ៍ និងការណែនាំដើម្បីជំរុញឱ្យមានការកំណត់រកមេរោគបង្កជំងឺជាអាទិភាព និងការកាត់បន្ថយការរាលដាលចម្លង ការរីកធំឡើង និងការរាលដាលនៃមេរោគ។

ធ្វើការជាដៃគូជាមួយរដ្ឋាភិបាលនានា

ការចូលរួមរបស់រដ្ឋាភិបាល និងភាពជាដៃគូគឺជាគន្លឹះក្នុងការសម្រេចបាននូវគោលបំណងរបស់គម្រោង STOP Spillover និងការកាត់បន្ថយប្រកបដោយនិរន្តរភាពនូវហានិភ័យរបស់សហគមន៍ និងប្រទេស។
យើងនឹងធ្វើការជាមួយបណ្តា
រដ្ឋាភិបាលដើម្បីពង្រឹងវិធីសាស្ត្រយ៉ាងសម្បូរបែបឃ្លាំមើលដែលផ្អែកលើភស្តុតាងចំពោះមេរោគបង្កជំងឺជាអាទិភាព ដែលបានកំណត់គោលដៅ។ គម្រោង STOP Spillover នឹងបង្កើតឡើងលើប្រព័ន្ធ នានាដែលមានស្រាប់ រួមទាំងការឃ្លាំមើលកម្រិតប្រទេសទម្លាប់ ហើយនឹងប្រមូលព័ត៌មានចាំបាច់ដើម្បី ពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ ប្រទេសឱ្យបង្កើត វិភាគ និងអនុវត្តអន្តរាគមន៍លើការរាលដាលចម្លង។

គម្រោង STOP Spillover ក៏ស្វាគមន៍ទំនាក់ទំនងសហប្រតិបត្តិការនៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ជាមួយនិងបណ្តាគម្រោងដែលមានស្រាប់ ក្រុមការងារ រដ្ឋាភិបាល និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតផងដែរ។

ប្តេជ្ញាចំពោះនិរន្តរភាព

គម្រោង STOP Spillover នឹងផ្តល់អាទិភាពចំពោះវិធីសាស្ត្រប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដែលជួយធានាថាបណ្តាប្រទេសជាដៃគូត្រៀមលក្ខណៈបានល្អដើម្បីឆ្លើយតប និងដើម្បីទប់ស្កាត់ការផ្ទុះជំងឺទាំងក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន និងពេលអនាគត។ យើងនឹងធ្វើសមាហរណកម្ម និងបង្កើនសមត្ថភាពតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងប្រទេស ការបង្កើតនូវការវិភាគហានិភ័យ និងឧបករណ៍គូសវាស់ផែនទី និងតាមរយៈការសហការជាមួយមន្ត្រីសុខាភិបាលសាធារណៈដើម្បីពង្រឹងការឃ្លាំមើល

និងការស្រាវជ្រាវ។ ហើយខណៈពេលដែល STOP Spillover នឹងផ្ដោតលើ
ការគំរាមកំហែងនៃមេរោគជាអាទិភាពដែលបន្តបង្កហានិភ័យដល់សុខភាពសាធារណៈយ៉ាងខ្លាំង រួមមានមេរោគ
Ebola, Lassa, Marburg, Nipah និង Coronavirus ដែលមានប្រភពពីសត្វ និងវីរុសគ្រុនផ្តាសាយដែលឆ្លងពីសត្វទៅ
មនុស្ស នោះសមត្ថភាពដែលបានអភិវឌ្ឍពេញមួយជីវិតរបស់គម្រោងនឹងជួយ
ធានាឱ្យបណ្តាប្រទេសជាដៃគូមានការត្រៀមលក្ខណៈកាន់តែប្រសើរឡើងទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលនៃមេរោគដែលឆ្លង
ពីសត្វទាំងនោះ និងមេរោគដែលឆ្លងពីសត្វនាពេលអនាគត។

បណ្តាងៃគូរបស់យើង

សម្ព័ន្ធនេះនាំមកនូវអ្នកជំនាញការ ចូលរួមជាមួយសហគមន៍ និងផ្នែកបច្ចេកទេសយ៉ាងស៊ីជម្រៅ
បទពិសោធន៍ធ្វើការនៅតាមបណ្តាប្រទេសជាអាទិភាពរបស់ USAID
និងជោគជ័យដែលបង្ហាញឱ្យឃើញក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីដែលទទួលបានលទ្ធផលនិរន្តរ៍ USAID។
តាមរយៈសាលារៀនល្បីៗពិសេសរបស់ខ្លួន សាកលវិទ្យាល័យ Tufts
បានបង្កើតមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃភាពខ្លាំងជាសាកលដែលបានបង្ហាញរបស់សម្ព័ន្ធនៅក្នុងការព្យាករណ៍ជំងឺឆ្លង
និងការសិក្សារោគរាតត្បាត (Epidemiology) វីរុសវិទ្យា (Virology) អេកូឡូស៊ីវីរុស (Virus Ecosystem) ការឃ្នាំមើល
ការទប់ស្កាត់ សុវត្ថិភាពចំណីអាហារនិងទឹក ការវិភាគហានិភ័យ រួមមានទំហំហានិភ័យដែលទាក់ទងនឹងភេទ
ការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា ឥរិយាបថ និងសង្គម កិច្ចការទូតសុខភាពសាកល ការអប់រំ
និងការបង្កើតកម្មវិធីសុខភាពតែមួយ។

ភាពខ្លាំងរបស់សម្ព័ន្ធត្រូវបានកសាងឡើងផ្អែកលើជំនាញការដៃគូនៅក្នុងការធ្វើផែនទីលទ្ធផល (Outcome
Mapping) ការកំណត់រក និងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ អេកូឡូស៊ីមេរោគបង្កជំងឺដែលឆ្លងពីសត្វ និងការធ្វើគំរូ
ការសិក្សារោគរាតត្បាតដែលមានការចូលរួម និងការអភិរក្សសត្វព្រៃនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន។

ជំនាញការរបស់សម្ព័ន្ធរួមមាន៖

- ការវិភាគហានិភ័យ – សាកលវិទ្យាល័យវ៉ាស៊ីនតោនសម្រាប់ការវិភាគ និងទំនាក់ទំនងហានិភ័យ
- ការគូរផែនទីលទ្ធផល (Outcome Mapping) និងសហគមន៍ដែលចូលរួម Right Track Africa និង Humanitarian OpenStreet Map Team
- វិធីសាស្ត្រក្នុងការគ្រប់គ្រងសត្វព្រៃ និងហានិភ័យអាកាសធាតុ កសិកម្ម និងការប្រើប្រាស់ដី
ការព្យាករណ៍ហានិភ័យ ភាពជាដៃគូនៃស្ថាប័ន
និងវិស័យឯកជននិងការពង្រឹងសមត្ថភាពអភិរក្សសត្វព្រៃនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន – Tetra Tech
- អេកូឡូស៊ីមេរោគបង្កជំងឺដែលឆ្លងពីសត្វទៅមនុស្ស និងគំរូបែបគណិតវិទ្យា – សាកលវិទ្យាល័យ Glasgow
វិទ្យាស្ថានជីវៈចម្រុះ សុខភាពសត្វ និងឱសថប្រៀបធៀប
- អេកូឡូស៊ីជំងឺ និងការសិក្សារោគរាតត្បាតផ្នែក កបរិមាណ – UCLA
- ការរកមេរោគបង្កជំងឺមានលក្ខណៈច្នៃប្រឌិត – វិទ្យាស្ថាន Broad
- ការគ្រប់គ្រងករណីចំពោះមេរោគបង្កជំងឺដែលមានផលវិបាកខ្ពស់ – សាកលវិទ្យាល័យ Nebraska
- អន្តរាគមន៍សុខភាពសាធារណៈនៅកន្លែងដែលមិនសូវមានធនធាន – icddr, b

- ការពង្រឹងប្រព័ន្ធព័ត៌មានសុខភាព ការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាសង្គម ការវាស់វែង ការវាយតម្លៃនិងការរៀនសូត្រ និងការគាំទ្រប្រតិបត្តិការយុទ្ធសាស្ត្រ – JSI Research and Training Institute, Inc.
- ការកសាងសមត្ថភាពប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសម្រាប់សហគមន៍ដែលពិបាកទៅដល់ និងខ្វះខាត – Internews

ទំនាក់ទំនង

មានសំណួរអំពីរបៀបដែលអ្នក និងអង្គការរបស់អ្នកអាចធ្វើការជាមួយនិងគម្រោង STOP Spillover មែនទេ? សូមទាក់ទងទៅ StopSpillover@tufts.edu ឬ ទូរស័ព្ទទៅលេខ +1-202-674-8757។

ឯកសារនេះអាចធ្វើទៅបានដោយមានការគាំទ្រដ៏សប្បុរសនៃប្រជាជនអាមេរិកតាមរយៈទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ (USAID)។ ខ្លឹមសារគឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ដៃគូអនុវត្តគម្រោង STOP Spillover និងមិនឆ្លុះបញ្ចាំងពីទស្សនៈរបស់ USAID ឬរដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិកឡើយ។